

Aan de gemeenteraad

Datum : 15 april 2025
Zaaknummer : 4529893
Contactpersoon : Ludo Klein Holte
Telefoonnummer : 026 3775617

Onderwerp: Beantwoording Artikel 44-vragen over: "Stappen naar digitale onafhankelijkheid"

Geachte voorzitter en leden,

De raadsleden Gerretschien van de fractie GroenLinks en Hogenhout van de fractie Partij voor de Dieren hebben ons bij brief, ingekomen 26 maart 2025, schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem over [Stappen naar digitale onafhankelijkheid](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Hoe beïnvloeden de veranderingen in de wereldpolitiek het oordeel van het college over het gebruik van Amerikaanse digitale diensten?*

Hoewel de veranderingen in de wereldpolitiek invloed kunnen hebben op de bredere context rondom het gebruik van Amerikaanse digitale diensten, blijft ons oordeel over het gebruik van Amerikaanse digitale diensten ongewijzigd.

Wij hebben de voorkeur om diensten te gebruiken waarvan het bedrijf en de dienst(en) gevestigd zijn binnen de EU en waarbij de data zich ook binnen de Europese Economische Ruimte (EER) bevindt. Daarbij is het niet altijd mogelijk om deze voorkeur volledig te realiseren. Dit komt doordat er op dit moment vaak geen volwaardige en gelijkwaardige alternatieven binnen de EU beschikbaar zijn. De risico's weegt de gemeente altijd per situatie af, zodat de gemeente voldoet aan de voorwaarden die o.a. de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) aan continuïteit van dienstverlening stellen.

2. *Deelt het college de zorgen van GroenLinks over privacy en veiligheid bij het gebruik van software en dataopslag van niet-Europese bedrijven?*

Wij delen de algehele zorg op het gebied van digitale afhankelijkheid van grote (niet-Europese) technologiebedrijven ("Big-Tech"). Dit is niet nieuw en beperkt zich niet alleen tot onze gemeentelijke organisatie. Maatschappelijk is er sprake van digitale afhankelijkheid van Big-Tech. Zowel bij onze inwoners als bij het onderwijs, het bankwezen, defensie en andere overheden. Dit zorgt voor een steeds

groter risico op het verlies van grip op de vertrouwelijkheid, wendbaarheid en weerbaarheid van onze digitale informatievoorziening. Hiermee sluit de gemeente Arnhem zich aan bij de boodschap die de VNG reeds heeft ingebracht bij het [Rondetafelgesprek in de tweede kamer over Digitale Afhankelijkheid](#).

De gemeente Arnhem past bij de inkoop van software en dataopslag o.a. de BIO en de AVG toe. Dit betekent dat we zorgvuldig omgaan met de bescherming van gegevens en zorgen voor de naleving van relevante wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

3. Welke rol kan de gemeente Arnhem spelen om meer vraag te creëren naar Europese digitale diensten?

Wij onderschrijven het belang van digitale onafhankelijkheid. Maar helder is ook dat de gemeente Arnhem niet alleen in staat is om digitaal minder afhankelijk te worden van Big-Tech. Zelfs op nationaal niveau zou dat al een hele uitdaging zijn. Voor veel Big-Tech producten hebben wij op Europees niveau momenteel geen waardig en adequaat alternatief. De Big-Tech is namelijk verder in het leveren van standaardoplossingen die goed zijn op het gebied van gebruiksvriendelijkheid, functionaliteit, beveiliging en integraties met andere informatiesystemen. Realistisch is ook dat bij een waardig alternatief een overstap financiële en operationele gevolgen zal hebben.

Naast zowel de nationale als Europese aandacht op dit onderwerp, is er ook op dat niveau actie nodig om stappen te zetten naar een digitaal onafhankelijk Europa. Zo gaat de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering, zich inzetten om een [soevereine overheidscloud](#) te realiseren als alternatief voor publieke clouddiensten. Een lijn die gemeente Arnhem volgt.

Een stap die de gemeente Arnhem ook al maakt is het aansluiten bij bestaande nationale en Europese initiatieven. Te denken valt aan kennisnetwerken die vooroplopen op dit onderwerp en hiermee de samenwerking opzoeken, zoals het VNG-kennisnetwerk en het Amsterdams onderzoek. Zo is portefeuillehouder Maurits van de Geijn nauw betrokken op dit onderwerp, door zijn deelname aan de VNG-commissie Informatiesamenleving.

4. Kan de gemeente op korte termijn digitale onafhankelijkheid meenemen bij de aankoop van software en dataopslag?

Nee, omdat de definities voor digitale onafhankelijkheid nog niet precies genoeg zijn om te werken aan inkoopvoorwaarden. Daarom sluit de gemeente Arnhem graag aan bij de ontwikkelingen die de gemeente Amsterdam, het AMS-instituut (kennisinstituut van de TU Delft, Wageningen University & Research en Massachusetts Institute of Technology) en de VNG aan het uitwerken zijn. Zij zijn bezig met de uitwerking van criteria en het testen van een inkooptool voor digitale autonomie.

Datum : 15 april 2025
Zaaknummer : 4529893
Pagina : 3

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch